

Les mer om ...

«Vanskene med å velge navn og adresser for det nye storsykehuset i Oslo viser noen av motsetningene og konfliktene i fusjonsprosjektet»

Se leder side 1905

Trått føre for samhandling

Den store begeistringen for samhandlingsreformen lar vente på seg. Kan det tenkes det har å gjøre med forutsetningene og kunnskapsgrunnlaget reformen hviler på? Det er lett å bli enig om at mye blir bedre hvis vi samarbeider. Men samarbeidsvilje hjelper lite hvis ikke grunnleggende forståelse, kapasitet og ressurser er til stede. Ønsketenkning hjelper heller ingen. «Nesten ingen vil jobbe i kommunene,» skrev nylig Bergens Tidende i forbindelse med at helseministeren snakket om samhandlingsreformen. «Dette må vi klare å snu, dersom samhandlingsreformen skal lykkes. Uten rette folk på plass kommer vi ikke langt,» svarte Anne-Grete Strøm-Erichsen. La oss håpe dette betyr at statsråden ikke tenker å iverksette en reform hun ikke tror vil lykkes.

Charlotte Haug

Charlotte Haug
redaktør

Seksuelle overgrep og psykisk helse

Seksuelle overgrep blant ungdom er forbundet med psykiske og somatiske plager. Dette fremgår av en spørreskjemaundersøkelse blant skoleelever i Førde. De som oppga å ha vært misbrukt, oppga tidligere seksuell debut, hyppigere alkoholrus og mer depresjon, angst og somatiske plager enn andre. Støtte fra foreldrene og selvtillit synes å beskytte mot negative følger.

Barn og ungdom har ofte hatt stor tillit til overgriperen. Mens barn oftest er misbrukt av voksne, blir ungdom oftest misbrukt av noen som selv er i tenårene. Forstår og respekterer ungdom hverandres grenser?

Side 1907, 1912

Aldersgrense for leger

Leger mister sin autorisasjon når de fyller 75 år, men kan søke om begrenset lisens. De fleste leger under 70 år godtar dette, men misnøyen med bestemmelser øker med økende alder. Dette kommer frem i to spørreskjemaundersøkelser blant yrkesaktive og pensjonerte leger. Om lag en firetedel av dem over 75 år hadde søkt om forlenget legelisens.

Side 1906, 1917

Mekanismer for smertehemmning

Sentralnervesystemet kan redusere smerte knyttet til en smertestimulus. Slike endogene smertehemmende mekanismer kan forsterkes ved positiv forventning (placebo) eller samtidig smertefull stimulering andre steder. Opioidsensitive celler i hjernestammen er viktig for hemmingen. Er redusert endogen smertehemmning en årsak eller et resultat av kroniske smerter?

Side 1921

Seksuell dysfunksjon ved bruk av antidepressiver

Seksuelle bivirkninger er hyppig ved bruk av antidepressive legemidler. Dette gjelder særlig selektive serotoninreopptakshemmere og andre serotonininaktive midler, men ikke bupropion, som er en noradrenalin- og dopaminreopptaks-hemmer. Hvordan kan slike bivirkninger håndteres i klinisk praksis?

Side 1930

Virusinterferens?

Influentaepidemien i 2009 ble mindre omfattende i Norge enn forventet. Skyldes dette interferens med andre vira, særlig rhinovirus?

Side 1932

Forsiden

Foto Getty Images

Smerte er ensomt¹⁸⁹³

Når vi observerer smerte hos andre, ser vi kun de motoriske uttrykkene for den. Selve smerten er et subjektivt og privat fenomen; en opplevelse. Smerteopplevelsen kan påvirkes av endogene sentralnervøse mekanismer. Noen av disse mekanismene er kartlagt både anatomisk og fysiologisk.

Se side 1921.